

Život Panny Marie (IX): Klanění Tří králů

Ve druhé části Mariánského roku se zastavujeme u scény klanění mudrců, která je proroctvím o příchodu všech národů do církve.

07.11.2010

Svatá rodina se vrátila do Betléma. Maria a Josef se stále vraceli v myšlenkách ke slovům starého Simeona. Marii přicházely na mysl texty některých proroků, kteří když

mluvili o Mesiáši, jejím Synu,
neprorokovali, že bude pouze králem
Izraele, ale že bude také uctíván
všemi národy země.

Se zvláštní výmluvností to oznámí
Izaiáš: K tvému světlu přijdou
pronárody a králové k jasů, jež nad
tebou vzejde. Rozhlédni se kolem a
viz, tito všichni se shromáždí a
přijdou k tobě... Přikryje tě záplava
velbloudů, mladých velbloudů z
Midjánu a Éfy; přijdou všichni ze
Sáby, ponesou zlato a kadidlo a
budou radostně zvěstovat
Hospodinovu slávu (Iz 60,3-6).

Čas plynul naprosto normálně.
Žádná událost nenasvědčovala o
něčem mimořádném. Až se jednoho
dne stalo něco, co se vymykalo
běžnému běhu věcí.

Když se Ježíš narodil v Betlémě v
Judsku za časů krále Heroda, přišli
do Jeruzaléma mudrci od Východu a
ptali se: „Kde je ten narozený

židovský král? Uviděli jsem jeho hvězdu na východě, a proto jsme se mu přišli poklonit (Mt 2,1-2).“ Svatý Matouš poznamenává, že když to uslyšel král Herodes, ulekl se a s ním celý Jeruzalém (Mt 2,3).

O těchto osobách toho mnoho neznáme. Evangelijní text nicméně udává některá fakta. Jednalo se o několik cestujících přicházejících z Východu, kde objevili hvězdu neobyčejného jasu, kvůli které opustili své domovy a vydali se hledat židovského krále. Vše ostatní - jejich počet, domovina, povaha nebeského světla, cesta, po které se vydali - není nic jiného, než domněnka.

Východní tradice mluví o třech osobách, kterým dává dokonce jméno - Melichar, Kašpar a Baltazar -, zatímco jiné křesťanské tradice jich uvádějí dokonce sedm nebo i dvanáct. Skutečnost, že přišli z

Východu, ukazuje na daleké oblasti na druhé straně Jordánu: syrsko-arabská poušť, Mezopotámie, Persie. Ve prospěch perského původu svědčí jedna událost, která je historicky ověřená. Když počátkem VII. století perský král Husrav II. dobyl Palestinu, zničil všechny baziliky, jež křesťané postavili ke cti Spasitele, kromě baziliky Narození Páně v Betlémě. Důvod byl prostý. U vstupu do chrámu bylo ztvárněno několik osob oblečených do nádherných perských šatů jako pocta Ježíškovi v rukou jeho Matky.

Srdce Marie a Josefa se musela naplnit radostí a vděčností. Radostí, protože proroctví o Ježíšovi se začala naplňovat. Slovo mág, kterým je pojmenovává evangelium, nemá nic společného s tím, jak se toto slovo chápe dnes. Nebyl to někdo, kdo se věnuje magii, ale vzdělaní lidé. S největší pravděpodobností patřili k vrstvě vzdělavců, kteří studovali

nebeské jevy, učedníci Zarathustry, s nimiž byli obeznámeni mnozí autoři klasického Řecka. Na druhé straně je dokázáno, že mesiášské očekávání Izraele nebylo ve východních částech římské říše, a dokonce i v samotné říši, neznámé. Nelze se proto divit, že někteří učenci patřící ke třídě mágů a vnitřně Bohem osvícení, když objevili hvězdu neobyčejné záře, viděli v tomto symbolu narození očekávaného židovského krále.

Ačkoliv lidová zbožnost spojuje téměř okamžitě narození Ježíše s příchodem mágů do Palestiny, není přesně znám čas, kdy k tomu došlo. Víme, že Herodes se cítil ohrožen a ptal se jich opatrně na čas, kdy se hvězda objevila (Mt. 2,7). Později se ptal zákoníků na místo narození Mesiáše a ti odpověděli citací proroka Micheáše: „A ty, Betléme, v judské zemi, nejsi vůbec nejmenší mezi judskými předními městy, protože z tebe vyjde vládce, který

bude panovat mému izraelskému lidu (Mt 2,6).“ Herodes poslal mudrce s nečistým úmyslem do Betléma: “Jděte a důkladně se na to dítě vyptejte. Až ho najdete, oznamte mi to, abych se mu i já přišel poklonit (Mt 2,8).“ Jeho úmysl byl k pousmání, neboť se chystal ve městě i v celém jeho okolí pobít všechny chlapce do dvou let, aby si zajistil smrt toho, jenž ho - podle jeho omezené inteligence - ohrožoval na trůně. Z těchto časových údajů se odvozuje, že k příchodu mudrců došlo za nějaký čas po narození Ježíše, snad za rok, rok a půl.

Když se to mudrci dozvěděli, vydali se spěšně do Betléma, plni radosti, že vidí znovu hvězdu, která jim tak záhadně v Jeruzalémě zmizela. Tato skutečnost by hovořila pro to, že hvězda, která je vedla, nebyla přirozené povahy - kometa, konjunkce vesmírných těles atd., jak už bylo mnohokrát vysvětlováno -

ale že to byl nadpřirozený symbol poslaný Bohem pro tyto vyvolené lidi.

Ještě ani nevyšli z Jeruzaléma, pokračuje sv. Matouš, a hvězda, kterou viděli na Východě, šla před nimi, až se zastavila nad místem, kde bylo dítě. Vstoupili do domu a spatřili dítě s jeho matkou Marií, padli na zem a klaněli se mu. Otevřeli své pokladnice a obětovali mu dary: zlato kadidlo a myrhu (Mt 2,9-11).

Srdce Marie a Josefa se musela naplnit radostí a vděčností. Radostí, protože se začala naplňovat prorocství o Ježíšovi. Vděčností, protože dary od těchto štědrých lidí, předchůdců křesťanů pocházejících z pohanství, přispěly s největší pravděpodobností k ulehčení jejich prekérní ekonomické situace. Josef s Marií nemohli jejich štědrost opětovat. Přesto se dostalo mudrcům odměny, když spatřili Ježíšovy oči i

jeho úsměv a Marie, jeho Matka, jim mile poděkovala. Jejich duše byly znovu osvíceny.

J. A. Loarte

HLAS MAGISTERIA

Příchod mudrců z Východu, kteří se chtěli poklonit novorozenému Mesiáši, je příznakem zjevení univerzálního Krále národů a všech lidí, kteří hledají pravdu. Je to počátek hnutí, které odporuje Babylonu: vede od zmatení k porozumění, od rozdělení ke smíření. Objevujeme určité pouto mezi Epifanií a Letnicemi. Je-li Narození Pána, který je Hlavou, také Narozením Církve, jeho těla, spatřujeme v mudrcích národy, kteří se přidružují ke zbytku Izraele a předpovídají velké znamení „polyglotické Církve“, kterou uskutečnil Duch svatý padesát dní po Velikonocích. Je vždycky lákavé pohlédnout na dějiny spásy v celé její

šíří a žasnout nad nádherou Božího plánu, který je v dějinách projekcí jeho trojiční existence, věrné a neústupné Lásky, která se z generace na generaci nikdy nezpronevňuje své smlouvě. Je to „tajemství“, o němž mluví svatý Pavel ve svých listech, včetně úryvku z listu Efesanům, který byl dnes čten. Apoštol tam tvrdí, že toto tajemství mu „bylo oznámeno ve zjevení“ (Ef 3,2).

Toto „tajemství“ je nadějí dějin, je to tajemství požehnání, které chce dosáhnout všech národů a všech lidských bytostí, aby mohly žít jako bratři a sestry, děti jediného Otce. Zde spočívá pravda o člověku a o celých jeho dějinách. Takovýto plán, předpověděný proroky, byl zjeven v Ježíši Kristu a nyní se uskutečňuje skrze Církev. Je však poznamenán ostny rozdělení a útisku, které zraňují lidstvo v důsledku hříchu a konfliktu egoismů. Církev je ve

službách tohoto „tajemství“
požehnání celého lidstva a své
poslání vykonává plně pouze tehdy,
když sama odráží světlo Krista Pána,
a tak pomáhá národům světa na
cestě pokoje a autentického pokroku.

S Ježíšem Kristem se požehnání
udělené Abramovi rozšířilo na
všechny národy, na univerzální
Církev jakožto nový Izrael, který
přijímá do svého lůna celé lidstvo.
Také dnes však zůstává pravdou, co
říká prorok: „temnota zahálí
národy“. Nelze totiž říci, že
globalizace je synonymem světového
řádu. Je vším jiným. Boje o
ekonomickou nadvládu, hromadění
energetických, vodních a
surovinových zdrojů ztěžují práci
těch, kteří se na různých úrovních
snaží budovat svět spravedlivý a
solidární.

Je zapotřebí větší naděje, která
umožní dávat přednost obecnému

blahu všech před luxusem
nemnohých a bídou mnohých.

„Touto velkou nadějí může být pouze
Bůh – jak píše v encyklice Spe salvi -
nikoli jakýkoli bůh, ale onen Bůh,
který má lidskou tvář“ (č.31). Bůh,
který se zjevil v Betlémském Dítěti a
v Ukřižovaném-Zmrtvýchvstalém.

Benedikt XVI., Homilie na slavnost
Zjevení Páně 6. 1. 2008

HLAS SVĚTCŮ

Otevřeli své pokladnice a obětovali
mu dary: zlato, kadidlo a myrhu (Mt
2,11). Zastavme se na chvíli,
abychom lépe pochopili tuto pasáž
evangelia. Jak můžeme my, kteří
jsme nic a k ničemu se nehodíme,
přinést Bohu dary?

Pán však ví, že zamilovaní chtějí
stále dávat, a tak nám říká, co si od
nás přeje. Nezajímá ho bohatství ani
plody země, ani zvířata na zemi, v
moři nebo ve vzduchu, neboť to

všechno mu patří. Chce něco zcela osobního, co mu můžeme dát dobrovolně: Dej mi své srdce, dítě (Př 23,26)! Hledíte, nespokojí se, když se musí dělit s druhými, chce všechno. Nehledá naše věci, opakují, chce nás. Zde a jen zde je důvod pro všechny ostatní dary, které můžeme Pánu nabídnout.

Dejme mu tedy zlato. Jemné zlato nelpění na penězích a hmotných věcech. Nezapomeňme, že z Boží ruky přicházejí dobré věci. Pán však chtěl, abychom je používali, aniž by na nich naše srdce lpělo, abychom je dali k prospěchu všech lidí.

Přinášíme kadidlo. Nechme vystupovat svá přání k Pánu, vedme řádný život, z kterého vychází bonus odor Christi (2 Kor 2,15), libá vůně Kristova. Svá slova a skutky pronikneme tímto bonus odor, budeme-li kolem sebe šířit porozumění a přátelství. Náš život

musí splynout s životy lidí kolem nás, aby nikdo nebyl a ani se necítil osamělý. Naše láska k bližním musí být naplněna lidským teplem a srdečností.

Nakonec obětuje s králi také myrhu, totiž oběť, která nesmí chybět v životě řádného křesťana. Myrha nám připomíná Pánovo umučení. Na kříži mu dali napít vína smíseného s myrhou (srov. Mk 15,23); a myrhou pomazali jeho tělo k pohřbu (srov. Jan 19,39). Když přemýšlíme o nutnosti oběti a umrtvování, nesmíte si myslet, že chceme dát radostnému svátku, který dne slavíme, smutnou příchuť. Umrtvování není projevem pesimismu nebo zahořklosti. Umrtvování bez lásky je bezcenné. Proto bychom měli hledat taková umrtvování, která nám pomohou získat vnitřní převahu nad věcmi tohoto světa, ale zároveň nebudou umrtvovat ty, kdo žijí spolu s námi. Křesťan nesmí být ani necita, ani

změkčilec. Je to člověk, který dovede milovat skutky, pro něhož je utrpení zkušebním kamenem jeho lásky.

Svatý Josemaría Escrivá de Balaguer,
Jít s Kristem, 35-37

.....

pdf | dokument generován automaticky
z <https://opusdei.org/cs-cz/article/zivot-panny-marie-ix-klaneni-tri-kralu/>
(19.03.2026)